IR-REFERENZI BIBLIĊI FL-ENĊIKLIKA "LUMEN FIDEI" (3)

Marcello Ghirlando ofm

Inxandrilkom dak li rċevejt jien

It-Tielet Kapitlu, "Inxandrilkom dak li rċevejt jien" (1 Kor 15: 3) huwa maqsum f'erba' sezzjonijiet b'dawn it-titli: Il-Knisja, omm il-fidi tagħna (37-39), Is-Sagramenti u

t-trasmissjoni tal-fidi (40-45), Fidi, talb u d-Dekaologu (46) u L-unità u l-integrità tal-fidi (47-49).

It-tielet kapitlu tal-Enċiklika jiffoka kompletament fuq l-importanza tal-evanġelizzazzjoni: "min jinfetaħ għall-imħabba ta' Alla, sema' leħnu u rċieva d-dawl tiegħu, ma jistax iżomm dan id-dawl għalih". Id-dawl ta' Kristu jiddi fuq wiċċ l-insara u hekk jixtered, "bħalma fil-liturġija tal-Għid id-dawl tal-blandun jixgħel ħafna aktar xemgħat" (37). Ix-xandir tal-fidi jgħaddi wkoll permezz tal-mixja taż-żmien, minn nisel għal nisel, permezz ta' katina mhux maqtugħa ta' xhieda. Dan iwassal għal ħolqa bejn il-fidi u l-memorja għax l-imħabba ta' Alla żżomm magħquda ż-żminijiet kollha, tant li tagħmel minna kontemporanji ta' Ġesù: "L-imħabba li hi l-Ispirtu, u li tgħammar fil-Knisja, iżżomm magħqudin bejniethom iż-żminijiet kollha u tagħmilna nies ta' żmien Ġesù" (38). Ma nistgħux nemmnu waħedna għaliex il-fidi mhijiex biss għażla individwali. Il-'Jiena nemmen' isir 'Aħna nemmnu' għax il-fidi tiftiehem dejjem fil-ġemgħa tal-Knisja. "Dan hu għaliex min jemmen qatt mhu waħdu, u għaliex il-fidi għandha t-tendenza li tixtered, li tistieden lill-oħrajn għall-hena tagħha" (39).

Il-milja tal-ħajja li nirċievu permezz tal-fidi taslilna b'mod speċjali permezz tas-Sagramenti, iċċelebrati fil-liturġija tal-Knisja. Fihom tixxandar memorja nkarnata, marbuta mal-postijiet u ż-żminijiet tal-ħajja, imsieħba mas-sensi kollha; fihom il-persuna tintlaqat, għax hi membru ta' suġġett ħaj, f'nisġa ta' relazzjonijiet komunitarji" (40). Fost is-Sagramenti l-Papa jsemmi l-ewwel il-Magħmudija, kemm tat-trabi kif ukoll tal-adulti: "il-Magħmudija tfakkarna li l-fidi mhux opra tal-individwu waħdu…iżda trid tintlaqa' fi ħdan l-għaqda tal-Knisja li tittrasmetti d-don ta' Alla" (41). U fil-każ tat-trabi, huma l-ġenituri u l-parrini li jwieżnu miċ-ċkunija l-fidi tal-imgħammdin, struttura ta' Magħmudija li turi "l-importanza tal-għaqda bejn il-Knisja u l-familja fit-trasmissjoni tal-fidi" (43).

Il-Papa jgħaddi biex jitkellem mill-Ewkaristija li fiha l-fidi ssib l-aqwa tifsira tan-natura sagramentali tagħha. Hija "l-ikel għażiż tal-fidi, laqgħa ma' Kristu preżenti b'mod reali b'att mill-aktar għoli ta' mħabba, għotja tiegħu nnifsu li tnissel il-ħajja…attwalizzazzjoni tal-misteru…fl-Ewkaristija nitgħallmu naraw il-profondità tar-realtà. Il-ħobż u l-inbid jinbidlu fil-Ġisem u d-Demm ta' Kristu…" (44).

Il-Papa jistqarr ukoll li fiċ-ċelebrazzjoni tas-Sagramenti, il-Knisja tittrasmeti l-memorja tagħha, l-aktar nett bl-istqarrija tal-fidi, li fiha "il-ħajja kollha tidħol f'mixja lejn il-għaqda sħiħa ma' Alla l-ħaj…fil-kredu min jemmen hu mistieden jidħol fil-misteru li jistqarr u jħalli lilu nnifsu jindbidel minn dak li jistqarr" (45).

Elementi essenzjali oħra għat-trasmissjoni tal-fidi huma t-talb u d-Dekalogu. It-talb, b'mod partikulari it-talba ta' Sidna, il-Missierna: b'din it-talba "n-Nisrani jitgħallem jaqsam l-istess esperjenza spiritwali ta' Kristu u jibda jara b'għajnejn Kristu"; id-Dekalogu (l-għaxar kmandamenti), li "mhuwiex ġabra ta' preċetti negattivi, iżda ta' indikazzjonijiet konkreti biex noħroġu mid-deżert tal-"jien"…u nidħlu fi djalogu ma' Alla, u nħallu l-ħniena tiegħu tħaddanna". Sabiħa hi l-kelma tal-Papa meta jistqarr: "Hekk missejt l-erba' elementi li jħaddnu t-teżor tal-memorja li l-Knisja xxandar: l-Istqarrija tal-fidi, iċ-ċelebrazzjoni tas-Sagramenti, il-mixja tad-Dekalogu, it-talb. Il-katekeżi tal-Knisja, tradizzjonalment, kienet mibnija fuqhom, inkluż il-*Katekiżmu tal-Knsija Kattolika*, għodda fundamentali għal dak l-att unitarju li bih il-Knisja tikkomunika l-kontenut sħiħ tal-fidi, "dak kollu li hi, dak kollu li hi temmen"" (46).

Il-Papa jgħaddi biex jitkellem fuq l-unità u l-integrità tal-fidi. Il-fidi hija waħda "minħabba l-għaqda ta' Alla magħruf u mistqarr…għax iddur fuq Mulej wieħed, fuq il-ħajja ta' Ġesù, fuq l-istorja konkreta tiegħu li taqsamha magħna…għaliex taqsam u tieħu minnha l-Knisja kollha, li hi ġisem wieħed u Spirtu wieħed. Fil-komunjoni tal-uniku suġġett li hu l-Knisja, nirċievu ħarsa komuni. Aħna u nistqarru l-istess fidi nistrieħu fuq l-istess blata, ninbidlu mill-istess Spirtu tal-imħabba, minna joħroġ dawl waħdieni u għandna ħarsa waħdiena biex ninfdu r-realtà" (47). U la l-fidi hi waħda, għandha tkun mistqarra fis-safa kollu u fis-sħuħija tagħha: "l-unità

tal-fidi hija l-unità tal-Knisja, jekk inħallu barra xi ħaġa mill-fidi nkunu nħallu barra xi ħaġa mill-verità tal-komunjoni". Hawnhekk il-Papa jikkwota lill-Beatu John Henry Newman: L-unità tal-fidi hija għalhekk dik ta' organiżmu ħaj; fost il-karatteristiċi tal-kontinwità tad-duttrina fiż-żmien hemm is-setgħa tagħha li tassimila fiha dak kollu li ssib, fl-ambjenti diversi li fihom issib ruħha, fil-kulturi diversi li magħhom tiltaqa', "hija u ssaffi kollox u ġġorru lejn l-aħħar espressjoni tiegħu. Il-fidi b'hekk tidher universali, kattolika, għaliex id-dawl tagħha jikber biex idawwal l-univers kollu u l-istorja kollha" (49). L-unità tal-fidi u x-xandir sħiħ tagħha huwa garantit mis-suċċessjoni appostolika.

Referenzi Bibliċi

F'dan it-Tielet Kapitlu tal-Lumen Fidi, il-Papa jagħmel tlettax-il referenza biblika. Mill-Antik Testment insibu żewġ referenzi, waħda mill-Ktieb ta' Isaija u oħra mill-Ktieb tal-Eżodu. Mill-Ġdid Testment hemm referenza għall-Vanġelu ta' San Ġwann, waħda għal dak ta' San Mattew u waħda mill-Ktieb tal-Atti tal-Appostli. Hemm żewġ referenzi għall-Ittra lir-Rumani, waħda għall-Ewwel Ittra lill-Korintin fit-titlu tal-kapitlu, u tlieta għat-Tieni Ittra lill-Korintin, waħda għall-Ittra lill-Efesin u oħra għall-Ewwel Ittra lil Timotju. Nerġgħu nsegwu dawn ir-referenzi li jgħinuna nerġgħu ntennu xi ideat importanti tal-Enċiklika fuq il-Dawl tal-Fidi.

Il-Knisja, omm il-fidi tagħna

L-ewwel referenza biblika hija għall-Ewwel Ittra lill-Korintin, referenza li tinsab fit-titlu tal-kapitlu: "Inxandrilkom dak li rċevejt jien" (15: 3). Il-Papa jagħmel din ir-referenza għax, kif rajna, f'dan il-kapitlu jitkellem mit-trasmissjoni tal-fidi. Pawlu jitkellem darbtejn mill-missjoni tiegħu li jxandar u jgħallem dak li hu stess kien irċieva mit-tradizzjoni ħajja tal-Knisja tal-bidu. F15: 3-4 jitkellem mill-kerygma tal-fidi li jgħaddi lill-Korintin: "Qabel xejn, jien għallimtkom dak li tgħallimt jien, jiġifieri, li Kristu miet minħabba dnubietna, skont l-Iskrittura; difnuh u qam mill-imwiet fit-tielet jum, skont l-Iskrittura". Qegħdin fil-kapitlu fejn Pawlu jseddaq il-fidi fil-qawmien tal-ġisem mill-imwiet, twemmin imlaqqam fl-istess qawmien ta' Ġesù Kristu. F'11: 23-25 meta, fil-kuntest li jistieden lill-Korintin biex jiċċelebraw l-ikla tal-Mulej bid-dehen, ifakkar fit-twaqqif tal-Ewkaristija: "Jien irċevejt

mingħand il-Mulej, it-tagħlim li għaddejt likom, jiġifieri, li l-Mulej Ġesù, fil-lejl li fih kien ittradut, ħa l-ħobż u wara li radd il-ħajr qasmu u qal: Dan hu ġismi li jingħata għalikom; agħmlu dan b'tifkira tiegħi. Hekk ukoll għamel bil-kalċi wara li kiel u qal: Dan il-kalċi hu l-patt il-ġdid b'demmi; agħmlu dan kull meta tixorbu b'tifkira tiegħi".

L-ewwel vers tan-numru 37 jistqarr: "Min jinfetaħ għall-imħabba ta' Alla, sema' leħnu u rċieva d-dawl tiegħu, ma jistax iżomm dan id-don għalih. Billi l-fidi hija smigħ u li wieħed jara, hija tixxandar ukoll bħala kelma u bħala dawl". Il-Papa jseddaq din l-istqarrija billi jagħmel tliet referenzi għat-Tieni Ittra lill-Korintin. Niftakru li f'din l-ittra Pawlu jiddefendi l-ministeru appostoliku tiegħu quddiem l-isfida ta' min kien qed jikkalunjah u jgħid li ma kienx appostlu veru. Pawlu jieħu l-okkażjoni biex jiddeskrivi l-ġmiel tal-ministeru tal-appostli. Il-fidi tixxandar bħala kelma: dan jidher ċar b'dak li jgħid Pawlu f'2 Kor 4: 13: "Imma billi aħna għandna l-istess spirtu ta' fidi li fuqu hemm miktub: Emmint u għalhekk tkellimt, aħna wkoll emminna, u għalhekk tkellimna". Pawlu, anke jekk il-ministeru tiegħu huwa teżor fil-fuħħar, ma jistax ma jxandarx il-fidi fil-Mulej Ġesù. Imma l-fidi hija wkoll dawl. F'3: 18, wara li fakkar l-ġrajja ta' Mosè li deher quddiem il-Lhud wiċċu jiddi minħabba l-esperjenza tal-presenza ta' Alla, Pawlu jistqarr li n-nisrani, bis-saħħa tal-fidi, huwa rifless

tad-dawl tal-Mulej: "Aħna lkoll, li b'wiċċna mikxuf nirriflettu bħal f'mera l-glorja tal-Mulej, qegħdin ninbidlu fl-istess xbieha". Il-fidi ddawwal u tbiddel lil kull min jemmen fix-xbieha tal-Mulej, bis-saħħa tal-ispirtu s-Santu. Pawlu jżid li bis-saħħa tal-fidi kull min jemmen jiddawwal u jinħoloq mill-ġdid: "Alla… idda fi qlubna biex jagħtina d-dawl tal-għarfien tal-glorja ta' Alla, li tiddi f'wiċċ Kristu (4: 6).

Il-Papa jgħid li l-fidi tiġi mgħoddija lilna mill-Knisja. Hu proprju għalhekk li hija omm il-fidi tagħna. "L-imgħoddi tal-fidi, dak l-att ta' mħabba ta' Ġesù li nissel fin-dinja ħajja ġdida, jiġina mill-memorja tal-oħrajn, tax-xhieda, miżmum ħaj f'dak is-suġġett waħdieni ta' memorja li hu l-Knisja. Il-Knisja hija Omm li tgħallimna nitkellmu l-lingwaġġ tal-fidi". Hawnhekk il-Papa jagħmel refernza għall-Vanġelu ta' San Ġwann u jgħid li l-evanġelista, filwaqt li jgħaqqad flimkien fidi u memorja, jorbothom it-tnejn mal-azzjoni tal-Ispirtu s-Santu. Ifakkar il-kelma ta' Ġesù: "ifakkarkom kollox" (Ġw 14: 26). Qegħdin fil-kuntest tad-diskors li Ġesù jagħmel waqt l-aħħar ikla, diskors li fih iwiegħed l-Ispirtu s-Santu: l-Ispirtu Difensur mibgħut f'ismu mill-Misssier "jgħallimkom kollox u jfakkarkom dak kollu li għedtilkom".

Hawnhekk il-Papa jiġbed din il-konklużjoni tant sabiħa: "L-imħabba li hi l-Ispirtu, u li tgħammar fil-Knisja, iżżomm magħqudin bejniethom iż-żminijiet kollha u tagħmilna nies ta' żmien Ġesù, u b'hekk issir il-gwida ta' mixjitna fil-fidi" (38).

Is-Sagramenti u t-trasmissjoni tal-fidi

Il-fidi tiġi trasmessa peremezz tas-Sagramenti, l-ewwel nett permezz tal-Magħmudija (41). Ma jistax jonqos li hawnhekk il-Papa jagħmel żewġ referenzi għall-Ittra lir-Rumani fejn Pawlu jitkellem mir-realtà tal-Magħmudija. Hija l-Magħmudija li tagħmel minna ħolqien ġdid u wlied adottivi ta' Alla; hija l-Magħmudija, li skont Rumani 6 tagħmilna mejta għad-dnub u ħajja fi Kristu. L-ewwel referenza hija għal 6: 4: "Indfinna ma' Kristu permezz tal-magħmudija biex kif Kristu kien imqajjem mill-imwiet permezz tal-qawwa glorjuża tal-Missier, hekk aħna ngħixu ħajja ġdida". Hija ħajja ġdida li ssir l-eżistenza ta' min jemmen u jitgħammed, fdata f'għamla ta' tagħlim li n-nisrani jobdi mill-qalb. Isir, skont kliem Pawlu, ilsir tal-ġustizzja, jiġifieri, immarkat profondament mill-eżistenza ġdida li jirċievi. Għalhekk isir referiment ieħor: Imma niżżu ħajr lil Alla: intom kontu lsiera tad-dnub, imma issa obdejtu minn qalbkom din il-kwalità ta' tagħlim li ngħatalkom biex timxu fuqu" (Rum 6: 17).

Biex ifiehem ir-rabta bejn l-Magħmudija u l-fidi, il-Papa jagħmel referenza għal mill-Profeta Isaija, li ntrabtet mal-Magħmudija fil-letteratura nisranija antika: "fortizza taż-żonqor il-kenn tiegħu, il-ħobż tiegħu jsibu, u l-ilma qatt ma jonqsu". Hija silta meħuda minn kantiku ta' Isaija li jikkontempla l-Mulej li jsalva l-poplu tiegħu. "L-imgħammed, meħlus mill-ilma tal-mewt, seta' jqum fuq saqajh bħala "blata qawwija", għax ikun sab is-sod li jista' jafdah. Hekk l-ilma tal-mewt inbidel f'ilma tal-ħajja. It-test Grieg isejjaħlu ilma *pistos*, "ilma fidil". L-ilma tal-Magħmudija hu fidil għaliex nistgħu nafdawh, għaliex in-nixxiegħa tiegħu ddaħħalna fid-dinamika tal-imħabba ta' Ġesù, għajn ta' sikurezza għall-mixja tagħna fil-ħajja" (42).

Fidi, talb u Dekalogu

Fin-numru 46, meta l-Papa jitkellem mid-Dekalogu bħala element essenzjali fit-trasmissjoni tal-fidi, jagħmel referenza għall-Ktieb tal-Eżodu 20: 2. Huma l-kelmiet li bihom Mosè jintroduci l-għaxar kelmiet, l-għaxar kmandamenti, bħala t-triq tal-ħelsien, bħala t-triq li biha l-bniedem jintelaq kompletament f'idejn Alla

li jsalva: "Jien hu l-Mulej, Alla tiegħek, li ħriġtek mill-art tal-Eġittu". "Id-Dekalogu mhuwiex ġabra ta' preċetti negattivi, iżda ta' indikazzjonijiet konkreti biex noħorġu mid-deżert tal-"jien" li jipponta fuqu nnifsu, magħluq fih innifsu, u nidħlu fi djalogu ma' Alla, u nħallu l-ħniena tiegħu tħaddanna biex inġorru l-ħniena tiegħu". Ma jistax jonqos li dan id-diskors tal-papa jagħlaq b'referenza għal żewġ kapitli sħaħ mill-Vanġelu ta' San Mattew (5 – 7), żewġ kapitli sħaħ li fihom l-evanġelista jiġbor id-Diskors tal-Muntanja. Huwa Diskors ta' Ġesù, muri bħala Mosè l-ġdid, li jippreżenta t-triq ewlenija tan-nisrani. "Id-Dekalogu jidher bħala l-mixja tal-gratitudni, tat-tweġiba tal-imħabba, possibbli għaliex fil-fidi aħna nftaħna għall-esperjenza tal-imħabba ta' Alla għalina li taf tbiddilna. U din il-mixja tirċievi dawl ġdid minn dak kollu li Ġesù jgħallem fid-Diskors tal-Muntanja.

L-unità u l-integrità tal-fidi

Fl-aħħar sezzjoni ta' dan il-kapitlu l-Papa jagħmel żewġ referenzi bibliċi. Fl-ewwel vers jikkwota l-Ittra lill-Efesin 4: 4-5 biex jistqarr: "L-għaqda tal-Knisja, fiż-żmien u fl-ispazju, hi marbuta mal-għaqda tal-fidi" (47). Fil-kuntest fejn Pawlu jħeġġeġ lill-insara jżommu spirtu wieħed bir-rabta tas-sliem, jistqarr: "ġisem wieħed u ruħ waħda, l-istess kif kontu msejħa għal tama waħda; Mulej wieħed, fidi waħda, magħmudija waħda". B'hekk quddiem id-diffikultà tal-għaqda fl-istess verità, il-Papa jista' jkompli: "Iżda l-esperjenza tal-imħabba tgħidilna li sewwasew fl-imħabba jista' jkun hemm viżjoni komuni, li fiha nitgħallmu naraw ir-realtà bl-għajnejn tal-ieħor, u li dan ma jfaqqarniex, iżda jagħni ħarsitna. L-imħabba vera, skont il-qies tal-imħabba ta' Alla, trid il-verità u fil-ħarsa komuni tal-verità, li hi Ġesù Kristu, issir soda u profonda. Dan hu wkoll il-ferħ tal-fidi, l-għaqda ta' viżjoni f'ġisem wieħed u ruħ waħda",

Referenza biblika fin-numru 48 hija għall-Ewwel Ittra lil Timotju 6: 20. Il-Papa jiġbed il-konklużjoni li "la l-fidi hi waħda, għandha tkun mistqarra fis-safa kollu u fis-sħuħija kollha tagħha". Isaħħaħ l-argument tiegħu billi jfakkar l-aħħar twissija tal-Appostlu lil Timotju, ragħaj żagħżugħ fil-Knisja tal-bidu, f'din l-Ittra biex iħares id-depositu kollu tal-fidi: "Timotju, ħares sewwa dak li kien fdat f'idejk. Aħrab il-kliem profan u fieragħ u l-kontradizzjonijiet tal-għerf falz, li xi wħud ħaddnuh u tbiegħdu fil-fidi. Il-grazzja magħkom".

L-aħħar referenza hija għall-kelma tal-Appostlu Pawlu lill-anzjani ta' Efesu, f'Miletu, kif miġjuba minn San Luqa fl-Atti 20: 27. Minn dan it-Testment Pastorali tal-Appostlu tal-Ġnus il-Papa jseddaq il-kelma li jikteb fuq l-importanza tas-suċċessjoni appostolika, don tal-Mulej, għall-unità tal-fidi u għax-xandir sħiħ tagħha. San Pawl huwa konvint li temm l-missjoni mogħtija lilu mill-Mulej li jxandar dak kollu li kien skont ir-rieda ta' Alla: "għax jien qatt ma bżajt nurikom dak kollu li Alla jrid minnkom". "Hu bis-saħħa tal-Maġisteru tal-Knisja li din ir-rieda tista' tasal għandna sħiħa, u magħha l-hena li nistgħu ntemmuha b'mod sħiħ" (49).

(Ikompli)